

RIKSREVISIONEN

Riksrevisionen

– den oberoende granskaren av staten

RIKSREVISOR INGVAR MATTSON, TILLSYNSFORUM 23 MAJ

2018-05-24

Riksrevisionens uppdrag och mandat

- › Myndighet under riksdagen med uppgift att granska den verksamhet som bedrivs av staten
- › Granskar regeringen, myndigheter, bolag och stiftelser
- › Verkar genom oberoende revision för demokratisk insyn
- › Medverkar till god resursanvändning och effektiv förvaltning i staten
- › Grundlagsreglerat mandat
- › Företräder Sverige som nationellt revisionsorgan

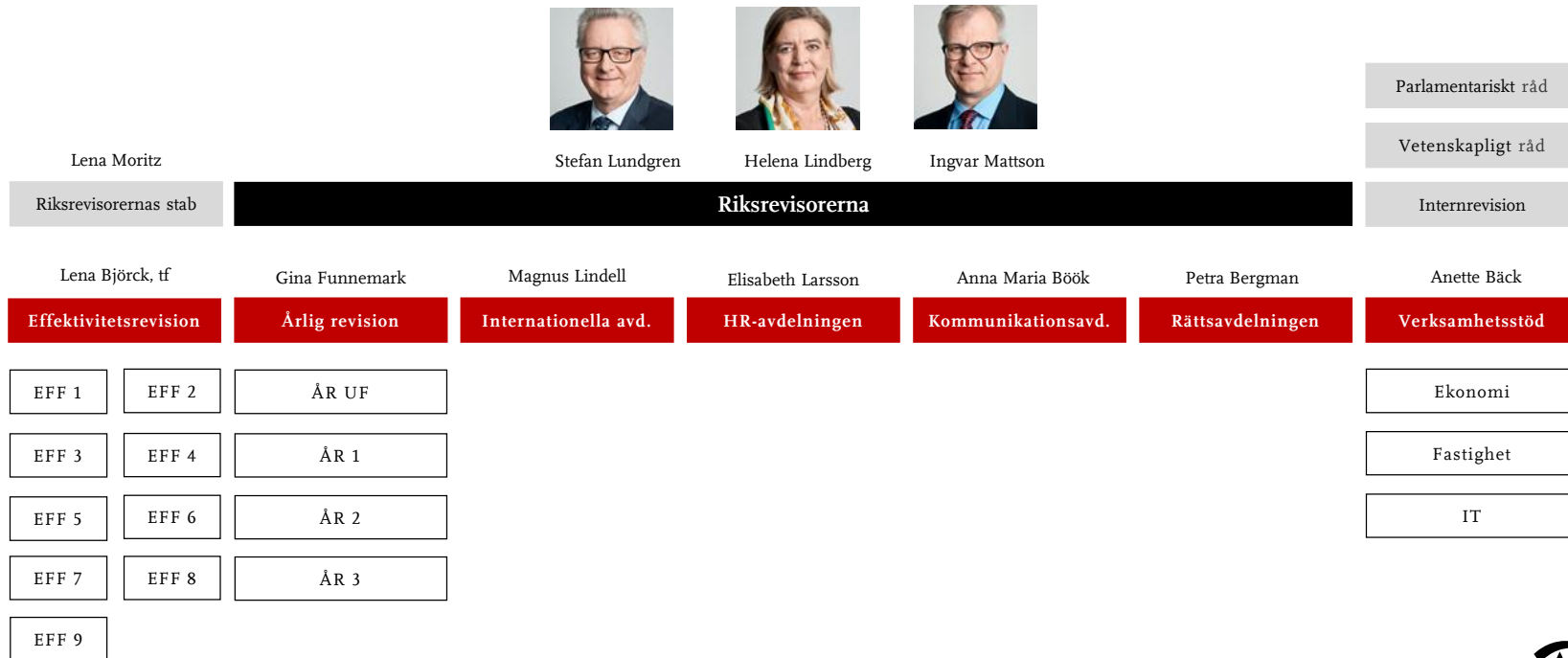

Korta fakta om Riksrevisionen

- › Ca 330 anställda
- › Finansiering (förvaltningsanslag och biståndsanslag)
- › Kontor i Stockholm, Jönköping och Uppsala
- › Drygt 30 effektivitetsrapporter per år
- › Årlig revision av ca 230 myndigheter samt några bolag
- › Internationellt utvecklingsamarbete

Riksrevisionens organisation

Utgångspunkter för årliga revisionen

- › Uppdraget enligt lag avser att revidera och uttala sig om myndigheternas årsredovisningar
- › Följer god revisionsssed
 - Följer internationella standarder (ISSAI)
 - Identifiering av risk för väsentliga fel i årsredovisningen
 - Bedömning på rimlig grund, begränsad men hög säkerhet i uttalande revisionsberättelse

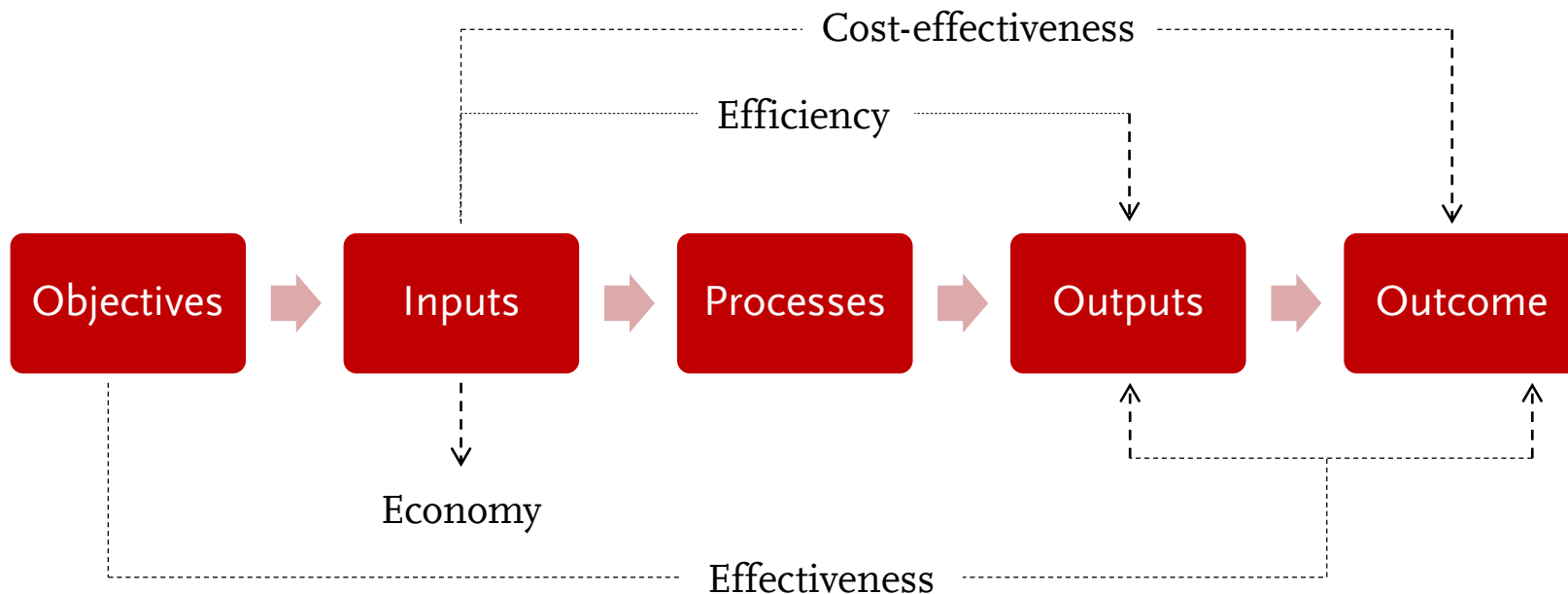

Utgångspunkter för effektivitetsrevisionen

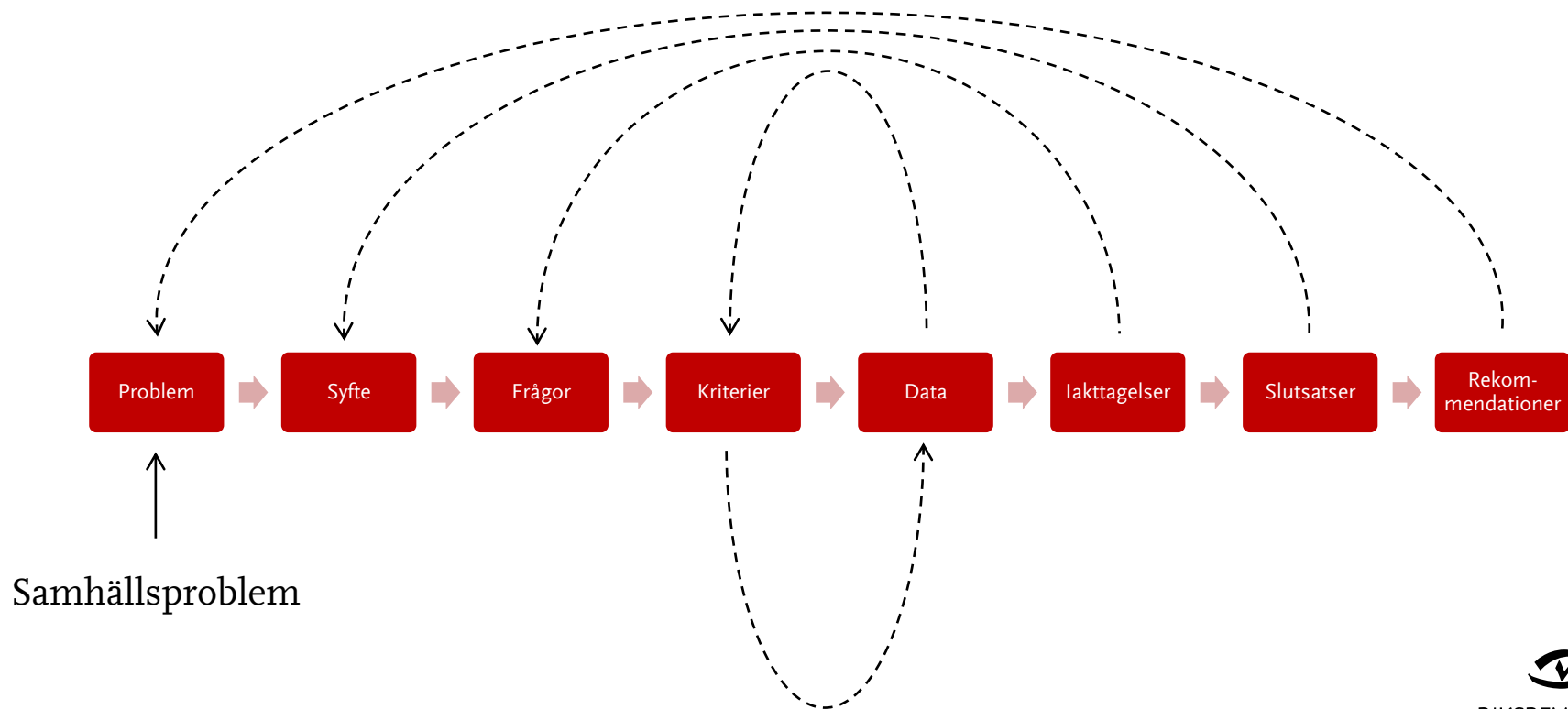
- › Följer internationell standard (ISSAI)
- › Främst ska genomförande och resultat av verksamhet granskas
- › Anknytningen till statens budget ska beaktas i de flesta fall
- › Granskningen ska utgå från allmänna samhällsintressen
- › Granskningen ska främja ett effektivt utbyte av statens insatser

Principerna om Economy, Efficiency och Effectiveness

Den röda tråden i effektivitetsrevision

Skillnader och likheter mellan olika granskningsformer

Granskningsform	Utvärdering	Effektivitetsrevision	Finansiell revision	Tillsyn (offentlig)
Undersökningsobjekt	Privata, offentliga, ideella	Statliga åtaganden	Statliga myndigheter	Privata och offentliga
Ny egen empiri	Ja	Ja	Nja (stickprov)	Nej (men ja)
Periodicitet	Ad hoc	Ad hoc	Regelbundet (ad hoc)	Regelbundet (ad hoc)
Ansats och metoder	Varierar med frågan	Varierar med frågan	Standardiserade	Standardiserade
Insatslogik kan ifrågasättas	Ja	Ja	Nej	Nej
Bindande förslag/sanktioner	Nej	Nej	Nej	Ja

(Bearbetning av Johansson 2006)

Några sammanfattande iakttagelser

- › Utvärderingar och EFF har friare former än ÅR och tillsyn
 - Man kan ifrågasätta bakomliggande insatslogik
 - Större frihet att välja bedömningskriterier, ansats och metoder
- › I stort sett vad som helst kan granskas
 - För EFF ska dock finnas ett statligt åtagande i botten
 - Granskningen rymmas inom de förhållandevis öppna standarderna, för ÅR är standarderna striktare
- › Tillsyn ska bedrivas rättssäkert, likvärdigt och effektivt
 - Möjligheten att ställa krav på åtgärder och ge sanktioner ger ett automatiskt fokus på rättssäkerhetsfrågor
 - Handlar om regelefterlevnad, en särskild utmaning när reglerna för den tillsynade verksamheten har ett stort tolkningsutrymme

Slutsatser i 31 granskningar om tillsyn (2003:Q1–2016:Q1)

Slutsatser om	Antal	Andel
Rättssäkerhet	3	0,10
Målkonflikter	5	0,16
Likvärdighet	6	0,19
Finansiering/avgifter	6	0,19
Uppföljning	8	0,26
Kompetensbrist	8	0,26
Sanktioner	13	0,42
Föreskrifter eller tillståndsgivning	14	0,45
Mål eller regler	15	0,48
Ansvarsfördelning/organisering	16	0,52
Analys och rapportering	19	0,61
Samordning/tillsynsvägledning	19	0,61
Effektivitet/måluppfyllelse	26	0,84

Avslutning

- › Det finns olika typer av revision: årlig revision, effektivitetsrevision och compliance audit. Dessa kan kombineras, syftet styr vilka standarder som gäller
- › Riksrevisionen har gjort över 30 granskningar om tillsyn och kommer att fortsätta
 - Berör många frågor och områden
 - Vi försöker också dra generella slutsatser om tillsyn som förvaltningspolitiskt instrument
- › En intressant förvaltningspolitisk fråga är om och hur tillsyn kan hantera en vag lagstiftning med stort tolkningsutrymme och samtidigt behålla sina grunddrag
 - Berörs i en pågående granskning om statlig vägledning av kommunal tillsyn inom fyra områden (alkoholtillsyn, kemikalieinspektion, livsmedelskontroll och miljötillsyn), publiceras i oktober 2018

Tack! Frågor eller synpunkter?